I Semester B.Com./B.C.L.S. Examination, January 2025
(SEP) (Freshers)
LANGUAGE SANSKRIT – Paper I
Vetalapanchavimshathi 9, 10, 11, 12 Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours Max. Marks : 80

Instructions : *i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.*
*ii) Q. Nos. **I, VI** and **VII** should be answered in **Sanskrit** only.*

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत । **(10×1=10)**

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) बृहत्कथा ग्रन्थस्य कर्ता कः ?
अ) बुधस्वामी आ) क्षेमेन्द्रः इ) गुणाढ्यः ई) सोमदेवः

2) पञ्चतन्त्रस्य कर्ता कः ?
अ) नारायण पण्डितः आ) कालिदासः इ) भवभूतिः ई) विष्णुशर्मा

3) क्षान्तिशीलः राजानं प्रतिदिनं किं ददातिस्म ?
अ) क्षीरम् आ) जलम् इ) पत्रम् ई) फलम्

4) वेतालः कुत्र लम्बमान शवे स्थितः आसीत् ।
अ) वटवृक्षे आ) निम्बवृक्षे इ) शिंशपावृक्षे ई) बिल्ववृक्षे

5) वीरदेवराजः पुत्रकाम्यया कं देवम् आराधयामास ?
अ) हरिम् आ) ब्रह्मणं इ) हरम् ई) इन्द्रम्

6) मदनसेनां मार्गमध्ये आभरणाय कः निरोधयति ?
अ) राजा आ) भटः इ) सैनिकः ई) चोरः

7) उत्सङ्गे उत्पलपतनात् का देवी मूर्छिता अभवत् ?
अ) मदनसेना आ) इन्दुलेखा इ) तारावली ई) मृगाङ्कवती

8) धर्मध्वजभार्यासु का सुकुमारतमा ?

अ) तारावली आ) इन्दुलेखा इ) अनङ्गरती ई) मृगाङ्कवती

9) यश: केतुराजस्य मन्त्री क: ?

अ) दूरदर्शी आ) दीर्घदर्शी इ) समीपदर्शी ई) दण्डदर्शी

10) का कल्पद्रुमपर्यङ्कसहिता सागरे ममज्ज ?

अ) ब्राह्मणकन्या आ) क्षत्रियकन्या इ) शूद्रकन्या ई) दिव्यकन्या

II. **द्वयो:** प्रश्नयो: प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत । **(2×10=20)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay type answer on **any two** of the following.

1) अनङ्गरते: कथां विवृणुत ।

ಅನಂಗರತಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the story of Anangarathi.

2) "का सुकुमारतमा" ? कथा द्वारा निरूपयत ।

"ಯಾರು ಅತ್ಯಂತ ಸುಕೋಮಲೆ" ? – ಎಂಬುದನ್ನು ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಿರಿ.

"Who is very delicate woman" ? – Narrate this through a story.

3) कथासाहित्यस्य उगम-विकासान् अधिकृत्य लिखित ।

ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮ-ವಿಕಾಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the origin and development of "Katha Sahitya".

III. **द्वयो:** विषययो: लघुटिप्पणीं लिखत । **(2×5=10)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) कथासरित्सागर:

2) मदनसेना

3) पञ्चतन्त्रम्

4) दीर्घदर्शी-महामन्त्री

IV. **एकस्य** गद्यभागस्य अनुवादं **कन्नड**भाषया **आङ्ग्ल**भाषया वा लिखत । **(1×8=8)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಒಂದು** ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು **ಕನ್ನಡ** ಅಥವಾ **ಆಂಗ್ಲ**ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Translate **any one** prose passage into **Kannada** or **English**.

1) ततः सः श्रमणः तुष्टः पुनस्तं नृपम् अवादीत् । "प्रभो अस्याम् आगामिन्यां कृष्णचतुर्दश्यां निशा आगमे इतो महाश्मशानं गत्वा वटतरोध्य स्थितस्य मे सकाशं त्वया गन्तव्यम् इति । ततः तेन राज्ञा बाढ़मेवं करिष्यामि" इति अभिहिते स क्षान्तिशीलो भिक्षुः प्रहृष्टः स्वं निलयं ययौ ।

2) पूर्वमासीत् उज्जयिन्यां धर्मध्वजो नाम नृपतिः । तिस्रः राजकन्याः तस्य अतिवल्लभा भार्याः आसन् । तासाम् एका इन्दुलेखा, द्वितीया तारावली, तृतीया तु मृगाङ्कवती । ताभिः राज्ञीभिः सह विहरन् राजा जितशेषरिपुः सुखम् आसाञ्चक्रे ।

V. **त्रयाणां** वाक्यानां सन्दर्भं विवृणुत । **(3×4=12)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಮೂರು** ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any three** of the following sentences.

1) तानि त्वया सदा क्व स्थापितानि ?

2) राजन् ! अध्वविनोदाय कथामाख्यामि श्रुणु ।

3) तात! स्वयंवरम् अति ह्रेपणं तदहं न इच्छामि ।

4) सुन्दरि ! चौरात् मत्तः त्वं कथं मुच्यसे ?

5) राज्यं भक्षितमनेन ।

VI. a) पदानि उपयुज्य **संस्कृत** वाक्यं रचयत । **(पञ्चानामेव)** **(5×1=5)**

ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ **ಸಂಸ್ಕೃತ**ದಲ್ಲಿ **ಐದು** ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ.

Make **five** sentences in **Sanskrit** using the following words.

1) बालकः

2) देशः

3) सर्वत्र

4) सह

5) पश्यति

6) पिबन्ति

7) यदा–तदा

8) कृत्वा

b) आवरणे दत्तानि पदानि चित्वा वाक्यं पूरयत । **(5×1=5)**

ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿರಿ.

Complete the sentences choosing the words from the bracket.

1) एकस्मिन् नगरे ________ मित्रे वसत: स्म । (द्वे, दश)

2) एक:सोमेश: ________ नाम धनेश: इति आसीत् । (अन्य:, स:)

3) सोमेश: विद्याम् ________। (पटितवान्, गतवान्)

4) एकदा मित्रद्वयम् ________ अगच्छत् । (नगरं, कूपं)

5) तत्र सोमेश: परिश्रमेण ________ । (पठितवान्, निद्रितवान्)

VII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत । **(5×2=10)**

ऋषिवर्या: आश्रमेषु निवसन्ति । आश्रमा: अरण्येषु नदीनां तटेषु वर्तन्ते । तापसा: नगरे जीवनं न इच्छन्ति । नगरजीवनं चित्तं कलुषयति । आश्रमपरिसर: प्रशान्त: वर्तते । आश्रमं परित: उन्नता: वृक्षा: विराजन्ते । आपगानां सलिलं प्रसन्नं मधुरं च भवति । तापसानां तप एव धनम् । तेषां प्रभावेण वन्या: मृगा: अपि दौर्जन्यं परित्यजन्ति । आश्रमस्य परिसर: चित्तकालुष्यं निर्मूलयति ।

प्रश्ना :

1) के आश्रमेषु निवसन्ति ? आश्रमा: कुत्र वर्तन्ते ?

2) तापसा: किं नेच्छन्ति ? किं चित्तं कलुषयति ?

3) आपगानां सलिलं कीदृशं भवति ? कस्मात्उद्भवन्ति ?

4) तेषां प्रभावेण के दौर्जन्यं परित्यजन्ति ?

5) आश्रमस्य परिसर: किं निर्मूलयति ?

____